

Nizozemski jezik in kultura na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani

Anita Srebnik

Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko

Prispevek obravnava poučevanje nizozemskega jezika, ki na Filozofski fakulteti v Ljubljani poteka že trideset let. Zanimanje med študenti je vsako leto veliko, vendar pa se je z uvedbo bolonjskega študijskega programa in drugih administrativnih preprek občutno zmanjšalo. Na trgu so stalne potrebe po zaposlitvi diplomantov z znanjem nizozemščine, predvsem na področju strokovnega in knjižnega prevajanja in poučevanja na jezikovnih šolah oz. individualnega poučevanja. Še pomembnejša pa je osnovna potreba po večjezično in široko izobraženih, zato je še toliko bolj pomembno, da univerza zagotovi kontinuiranost jezikovnega izobraževanja ter še posebej skrbno načrtuje pridobivanje znanja tujega jezika na najvišjih ravneh. To velja zlasti za manjše jezike. V nasprotnem primeru se v prihodnosti poučevanje manjših jezikov na lektoratih ne bo bistveno razlikovalo od jezikovnih tečajev na jezikovnih šolah.

Ključne besede: nederlandistika, germanistika, večjezičnost, medkulturnost

Het Nederlandse lectoraat van de Afdeling voor Germanistiek met Neerlandistiek en Skandinavistiek aan de Letterenfaculteit van de Universiteit van Ljubljana werd gesticht dertig jaar geleden. Het interesse onder de studenten om het Nederlands te studeren was altijd groot. Maar het aantal studenten die ook officieel ingeschreven staat, is in feite verminderd door de introductie van de bamastructuur die enkele administratieve hindernissen tot gevolg heeft. Er is in Slovenië een aanhoudende behoefte aan vertalers en leraren Nederlands. Het is van uiterst belang dat de universiteit de continuïteit garandeert van de studie van vreemde talen op het hoogste niveau – in het bijzonder van kleinere talen. Anders gaat de studie van vreemde talen op de universiteit (behalve van grote wereldtalen) niet wezenlijk verschillen van een taalcursus op een talenschool.

Sleutelwoorden: neerlandistiek, germanistiek, meertaligheid, interculturaliteit

Teaching Dutch at the Department of German, Dutch and Swedish of the Faculty of Arts at the University of Ljubljana started in 1989. The Dutch lectorate has organised numerous extracurricular activities and its international network is diverse. As a result of the introduction of the bachelor-master system the Dutch language became an optional course, i.e. the second foreign (Germanic) language. The interest in studying Dutch has not diminished over the years, and is still relatively large. However, the number of students registered has in fact fallen due to the new system, which instead of opening up, gave rise to some administrative obstacles. However, there remains a constant need for graduates with knowledge of Dutch, especially concerning translation and teaching. It is thus all the more important for the University to guarantee the continuity of foreign language study – especially for smaller languages – at the highest levels. Otherwise studying a foreign language (other than the few world languages) will not differ fundamentally from a language course offered at a language school.

Keywords: Dutch Studies, German Studies, multilingualism, cross-culturality

1 Zgodovina lektorata

Temelji lektorata za nizozemski jezik in kulturo so bili postavljeni jeseni 1989 s prihodom nederlandista in umetnostnega zgodovinarja profesorja Paula van den Heuvla z Nizozemske v Ljubljano. Sprva smo študentje nizozemščino obiskovali kot prostovoljni jezikovni tečaj Oddelka za germanske jezike in književnosti, nato pa je leta 1991 nizozemščina postala del študijskega programa kot izbirni drugi tuji jezik. Študentje germanistike, anglistike in drugih smeri Filozofske fakultete ter občani pa so jo še naprej v velikem številu obiskovali prostovoljno. Z uvedbo bolonjskih študijskih programov leta 2008 je postala izbirni predmet kot drugi tuji jezik oz. drugi germanski jezik. Preoblikovala se je v dva celoletna predmeta na prvi stopnji: Nizozemski jezik in kultura I in II, ter na dva semestrski predmeta na drugi stopnji: Nizozemski jezik in Uvod v nizozemsko literaturo ter Nizozemska družba in kultura.

Po odhodu profesorja Van den Heuvla na Univerzo v Bratislavo je vodenje lektorata oktobra 1996 prevzela anglistka, nemcistka in nederlandistka Anita Srebnik, ki je nizozemščino študirala na Univerzi v Utrechtu in kasneje v okviru magistrskega študija na Univerzi v Leidnu na Inštitutu za Nizozemsko leksikologijo INL. Lektorat je še naprej ostal v rokah enega samega lektorja.

Leta 2001 je lektorica Anita Srebnik zagovarjala magistrsko delo na temo dvojezičnega slovaropisja. Praktični rezultat tega dela je bil prvi nizozemsko-slovenski

slovar, ki je izšel v letu 2007. Leta 2013 je zagovarjala doktorsko disertacijo o uporabi jezikovnih tehnologij v povezavi z dvojezičnim slovaropisjem, ki je v letu 2015 predelana izšla v knjižni obliki.

1.2 Spremembe na lektoratu z uvedbo bolonjskih programov

Uvedba bolonjskih programov je globoko zarezala v dotedanji študij nizozemščine. Odslej velika večina študentov nizozemščine študira germanistiko (na eno-predmetni smeri), ki je tudi edina študijska smer z nizozemščino (ali švedščino) kot drugim (germanskim) jezikom. Študentov je manj kot prej, med drugim zaradi manjšega vpisa na germanistiki. Kot izbirni predmet jo sicer lahko izberejo tudi študentje drugih oddelkov Filozofske fakultete in študentje drugih fakultet, vendar se kljub navidezni izbirnosti težko vključijo zaradi pogostega prekrivanja urnikov ali drugih administrativnih preprek, pri čemer gre predvsem za preseganje dovoljenega nabora kreditnih točk. Študenti, ki bi se – največkrat poleg svojega rednega študijskega programa – želeli naučiti še enega tujega jezika, tako ne dobijo spodbude in so preprosto odvrnjeni od študija nizozemščine, saj tudi rahlo višje število točk, kot jih predpisuje sistem, ni dovoljeno. Obiskovanje nizozemščine postane zanje plačljivo, prav tako pa je plačljivo za študente z drugih fakultet, razen s FDV. Za študente je to zadosten razlog, da naposled študija nizozemščine sploh ne vpišejo. Nizozemski lektorat je bil do uvedbe bolonjskega sistema že po tradiciji odprt za študente vseh smeri Filozofske fakultete ter drugih fakultet. Zato v primeru nizozemščine težko govorimo o pravi izbirnosti predmeta. Ravno takšnim študentom, ki si poleg rednega študijskega programa želijo usvojiti dodatna znanja ali še en tuji jezik, in ki so praviloma boljši študenti, bolj nadarjeni, motivirani in širše razgledani, bi morali omogočiti večjo izbirnost in uradno priznavanje kreditnih točk, tudi če presegajo predpisano mejo.

1.3 Študija o uspešnosti poučevanja nizozemščine na srednjeevropskih univerzah

Ena od mednarodnih potrditev, da lektorat že dolga leta dobro deluje, je obsežna raziskava o uspešnosti poučevanja nizozemščine na univerzah po Srednji Evropi, opravljena na Univerzi v Utrechtu in objavljena leta 2014. Ljubljanski lektorat se je uvrstil na četrto mesto po uspešnosti, pri čemer je treba posebej poudariti, da so bili v raziskavo razen ljubljanskega lektorata, kjer nizozemščina ni glavni predmet, vključeni le najuspešnejši samostojni oddelki za nederlandistiko. Študija je bila

objavljena v okviru doktorske disertacije na Univerzi v Utrechtu, kjer je izšla tudi v knjižni obliki. (Kříž 2014: 33–47)

1.4 Ukrep z daljnosežnimi posledicami

Leta 2015 je bil kot posledica varčevanja sprejet ukrep, da se od akademskega leta 2015/16 nizozemščina in švedščina v tretjem (tj. najvišjem) letniku izvajata le vsako drugo leto. Lektorat je zaradi tega v letu 2016/17 deloval okrnjeno, brez svojega tretjega letnika. Naslednje leto se je program tretjega letnika sicer izvajal, vendar le v zimskem semestru po 4 ure skupaj na teden, kar študentom ni omogočilo zadostne priprave na mednarodni izpit ob koncu akademskega leta. Zaradi 25 let neprekinjenega in tudi mednarodno uspešnega delovanja lektorata je takšen ukrep še toliko bolj nerazumljiv.

Z akademskim letom 2018/19 so se postopoma začeli uvajati predmeti, ki bodo odslej samo semestrski, pri čemer bodo študentje germanistike z nizozemščino kot delom svojega rednega programa po novem začeli že v prvem letniku germanistike, sicer pa jo bodo lahko izbrali tudi študentje drugih oddelkov. Na prvi stopnji bo na voljo pet predmetov (Nizozemski jezik in kultura 1–5), na drugi pa semestrski predmeta Nizozemski jezik, literatura in kultura v kontekstu 1 in 2. V tem letu je lektorat v svojem prvem letniku zato imel dve različni skupini, semestrsko in celoletno. Pedagoških ur v tretjem letniku nizozemščine oz. pri predmetu Nizozemski jezik, literatura in kultura 1 zato v tem letu še ni bilo mogoče izvajati. Študentje, ki lani niso mogli nadaljevati z nizozemščino na najvišji stopnji, lahko v letu 2019/20 po enoletnem premoru z njo nadaljujejo. Po preteklih izkušnjah jih prekinjena kontinuiteta in predolga odsotnost stika z nizozemščino pogosto odvrneta oz. jim vzmeta pogum za nadaljevanje študija. Prav tako bo spet oteženo opravljanje mednarodnega izpita iz nizozemščine, saj imajo pedagoške ure (enkrat po tri ure tedensko) študentje le v zimskem semestru, izpit pa se izvaja ob koncu akademskega leta v mesecu maju.

2 Mednarodno sodelovanje

2.1 Mednarodne dejavnosti lektorice

Lektorica Anita Srebnik se redno udeležuje mednarodnih nederlandističnih konferenc in drugih mednarodnih konferenc, kjer sodeluje z referati. Prevaja nizozemsko književnost v slovenščino in je za svoje prevajalsko delo večkrat prejela

štipendije Nizozemskega sklada za književno produkcijo in prevajanje. Leta 1999 je na Univerzi v Münstru prejela mednarodno priznanje Alfred Töpfer Stiftung, ki ga podeljujejo za izjemne dosežke na področju družboslovja v nizozemskem, belgijskem in severnonemškem prostoru. V obdobju 2001–03 je vodila slovenski del mednarodnega projekta EU Evropska literarna dediščina v kontekstu v sklopu širšega projekta EU Kultura 2000. Izdala je prvi nizozemsko-slovenski slovar. Ob izidu ga je oktobra 2007 slovesno izročila prestolonasledniškemu paru Kraljevine Nizozemske, tedanjemu princu Willemu-Alexandru in princesi Máximi med njunim državniškim obiskom v Sloveniji, in se odzvala povabilu na sprejem pri tedanjem predsedniku države dr. Janezu Drnovšku.

V akademskih letih 2009–10 in 2010–11 je bila kot gostujoča lektorica na Univerzi L'Orientale v Neaplju nosilka in izvajalka celoletnega predmeta Nizozemski jezik II. Poleg študijskih obiskov na nizozemskih univerzah se predvsem posveča organizaciji mednarodnih dogodkov za študente (poletne šole in seminarji, strokovne ekskurzije) in kulturnih dogodkov (literarni in filmski večeri), pri čemer pogosto sodeluje z veleposlaništvom Kraljevine Nizozemske. Je članica Mednarodne zveze nederlandistov in Zveze nederlandistov Srednje Evrope Comenius.

2.2 Sodelovanje s tujimi univerzami

Sodelovanje s kolegi s tujih univerz se stalno krepi, zato lahko ljubljanski lektorat pojmuje kot stičišče mnogih nederlandistik po Evropi. Redno smo sodelovali oz. sodelujemo z naslednjimi univerzami: Univerza v Utrechtu, Amsterdamu, Gentu, Antwerpnu, Leidnu, Groningenu, Leuvnu, Lovain-la-Neuve, Bruslju (Erasmushogeschool), na Dunaju, v Trstu, Bologni, Neaplju (L'Orientale), Beogradu, Zagrebu, Budimpešti (ELTE, KGRE), Debrecenu, Brnu, Olomoucu, Pragi, Bukarešti, Poznanu, Wroclawu, Varšavi, Berlinu itd.

Sodelovanje poteka v različnih oblikah; od številnih gostovanj tujih predavateljev do skupnih projektov, delavnic, seminarjev in različnih dogodkov, ki jih ndr. popestrijo tudi nizozemski novinarji, politiki, kulturologi itd.

2.3 Mednarodni seminarji nizozemskega jezika in kulture

Na Filozofski fakulteti so v obdobju 1993–2000 v mesecu aprilu tradicionalno potekali enotedenski seminarji nizozemskega jezika in kulture, ki so se

jih udeležili študentje iz Slovenije, Italije, Avstrije, Hrvaške, Srbije, Slovaške, Češke, Madžarske, Rusije, Romunije in Bolgarije, posamezne seminarje pa so vodili profesorji in lektorji iz Nizozemske, Belgije, Avstrije, Italije, Nemčije in Slovenije.

Vlogo tovrstnih enotedenskih seminarjev je nato prevzela organizacija *Come-nius*, ki s podporo Nizozemske jezikovne unije zadnja leta organizira regionalni poletni tečaj nizozemščine za študente nederlandistike iz sedemnajstih univerz Srednje Evrope. Redno se jih udeležujejo tudi študentje ljubljanske nederlandistike.

2.4 Literarna srečanja z nizozemskimi in flamskimi pesniki in pisatelji

Od leta 1996 so se na literarnih srečanjih s študenti zvrstili naslednji ugledni nizozemski in belgijski pisatelji: Herman de Coninck (1996), Toon Tellegen (2001, 2004, 2018), Cees Nooteboom (2004, 2017), Joost Zwagerman (2004), Manon Uphoff (2004), Abdelkader Benali (2004), Mensje van Keulen (2005), Tom Lanoye (2007), Adriaan van Dis (2008), Joris Luyendijk (2010), Joke van Leeuwen (2012), Johan de Boose (2014), Guus Kuijer (2014), Stefan Hertmans (2015) in Anna Woltz (2016).

Posebej naj izpostavim gostovanja Toona Tellegena, enega najuglednejših nizozemskih pisateljev za mladino in odrasle, pesnika in dramatika, ki se je s študenti srečal kar trikrat. Nazadnje nas je obiskal januarja 2018 ob izidu svoje knjige, ki jo je v slovenščino prevedla Anita Srebnik. Tudi v Sloveniji zelo priljubljeni pisatelj je na literarnem večeru v Vodnikovi domačiji pritegnil polno dvorano, dan prej pa smo z njim organizirali srečanje s študenti.

2.5 Prevajalske delavnice

Na lektoratu smo organizirali različne prevajalske delavnice z gosti iz Nizozemske, Belgije in od drugod. Med letoma 1992 in 1996 so potekale v več sklopih čez vse leto. Prevedena besedila so bila nato objavljena v časopisju, literarnih revijah in tudi na t. i. pesniških razglednicah (*Poëziekaarten*). Kasneje so bile prevajalske delavnice tematske ali pa smo se posvečali enemu samemu avtorju (med drugim tudi Toonu Tellegenu).

2.6 Mednarodne študentske izmenjave

Doslej se je s pomočjo mednarodnih štipendij na tujih univerzah v znanju nizozemskega jezika in kulture izpopolnjevalo okoli 150 študentov ljubljanske nederlandistike. Študentje so lahko semester ali dva študirali nederlandistiko ali pa so se udeležili mednarodnih poletnih šol in seminarjev nizozemskega jezika in kulture. V prvih letih delovanja so študirali na Univerzi v Utrechtu, nato je bilo možnosti za študij vedno več, sprva v sklopu programov Tempus in Socrates, ki so ju čez nekaj let nadomestili Ceepus (prvotno mrežo A-004 je pozneje nadomestila CIII-AT-0012) in Erasmus ter Erasmus plus. S programi Erasmus pa je postal študij nizozemščine privlačnejši predvsem za študente germanistike, ki lahko na nemških, nizozemskih, belgijskih ter drugih univerzah kombinirajo študij nemščine še z nizozemščino.

Možnosti za obisk poletnih tečajev s pomočjo štipendije na Nizozemskem in v Belgiji je zadnja tri leta vse manj. Od 2016 tovrstno štipendijo nudi le še Univerza v Gentu. Zato se je pred nekaj leti Združenje nederlandistov Srednje Evrope Comenius odločilo za organizacijo regionalnih poletnih tečajev, ki se jih redno udeležujejo po dva ali trije študenti iz Slovenije.

2.6.1 *Praktikanti iz Nizozemske in Belgije na lektoratu*

Novost je študijski program Erasmus plus za usposabljanje študentov v tujini. Zadnjih pet let na lektoratu gostimo praktikante, večinoma študente višjih letnikov nederlandistike iz Nizozemske in Belgije, ki del svojega študijskega programa po en semester opravijo na našem lektoratu pod mentorstvom lektorice Anite Srebnik. Lektorica v sodelovanju z njihovimi mentorji ali samostojno pripravi zanje študijski program, po opravljenih obveznostih na koncu semestra ali akademskega leta pa njihovemu mentorju ali koordinatorju poda končno oceno dela študentov. Po navadi zahtevajo zelo obširno opisno oceno in končno oceno.

Praktikanti seveda še niso usposobljeni za samostojno poučevanje, zato v prvih tednih predvsem hospitirajo pri urah nizozemščine in med konzultacijami z lektorico pridobijo najprej teoretično znanje iz poučevanja nizozemščine kot tujega jezika. Odvisno od posameznika nato dobivajo nasvete in naloge za individualno delo s študenti, postopno pa se pripravljajo tudi na krajše naloge za delo s študenti v skupini. Uspešnost je odvisna tudi od njihovega zanimanja za poučevanje nizozemščine kot tujega jezika. Pri tem poskušamo vzbuditi tudi njihovo občutljivost za drugačno jezikovno in kulturno ozadje slovenskih študentov.

Tuji praktikanti študentom pod lektoričnim vodstvom med drugim pomagajo pri pripravi prezentacij, npr. pri izgovorjavi, besedišču, slovnici itd. Pomembna so tudi neformalna srečanja s slovenskimi študenti, ki imajo s tem veliko možnosti za konverzacijo v nizozemščini.

Naj ob robu še omenimo, da so možnosti za neformalne stike z nizozemskimi študenti še večje ob sodelovanju z Nizozemskim veleposlaništvom v Ljubljani, ki vsako leto začasno zaposli po dva študenta praktikanta, ki se lahko preko lektorata povežeta s študenti nederandistike. Tovrstni stiki so bili v preteklih letih zelo intenzivni, saj so slovenski študentje lahko obogatili znanje nizozemskega jezika in kulture tudi z družabnimi srečanji s svojimi vrstniki.

Poglavitno pri vsem je, da tako praktikanti kot študentje izkusijo diskurz med tujimi kulturami ob uporabi manjšega jezika in ne prevladujoče angleščine ali »globalščine«.

2.7 Mednarodni izpit iz nizozemskega jezika (Certificaat Nederlands als Vreemde Taal)

Anita Srebnik je po odhodu Paula van den Heuvla pridobila akreditacijo za izvajanje mednarodnega izpita iz nizozemskega jezika in kulture. Neprekinjeno smo ga izvajali od leta 1990 do 2016. Študentje so izpit opravljali v velikem številu, pri čemer so dosegali zelo dobre rezultate. Ti rezultati so nas po že omenjeni študiji, opravljeni na Univerzi v Utrechtu, po uspešnosti uvrstili na četrto mesto kot edini lektorat med samostojnimi oddelki za nederlandistiko v Srednji Evropi.

2.8 Mednarodni študentski narek

Od leta 2015 Univerza v Wroclawu organizira Mednarodni študentski narek za študente nederlandistike iz Srednje Evrope, ki se ga udeležuje 17 srednjeevropskih univerz. Sodeluje tudi ljubljanska univerza (edina brez glavnega študija nederlandistike), pri čemer so slovenski študentje zelo uspešni.

3 Raznovrstne dejavnosti

Lektorat zelo dobro sodeluje z veleposlaništvom Kraljevine Nizozemske, do nedavnega pa tudi z veleposlaništvom Kraljevine Belgije, dokler ta svojih poslov ni preselil na Dunaj. Študenti so pogosto vabljeni na raznovrstne dogodke, ki jih organizira nizozemsko veleposlaništvo.

Na lektoratu organiziramo tudi literarne in filmske večere, strokovne ekskurzije ipd. Največ dodatnih dejavnosti poteka v bolj intimnem vzdušju le ob udeležbi študentov: tradicionalno miklavževanje po nizozemskih šegah in navadah, kvizi, branje nizozemske književnosti, mini delavnice nizozemske poezije, branje lastnih literarnih stvaritev v nizozemščini, koncerti nizozemske glasbe (igranje na razne inštrumente in petje, izvajanje skladb franko-flamske šole), igranje tradicionalnih nizozemskih družabnih iger, diskusije o različnih temah, skupni ogledi razstav, druženja z gostujočimi predavatelji, praznovanja ob zaključku predavanj, pikniki ipd.

Nizozemski lektorat ima tudi svojo spletno stran (www.nizozemscina.si), ki jo trenutno posodabljam, in svojo stran na Facebooku (Nederlandistika Ljubljana – Neerlandistiek Ljubljana), kjer lahko študentje in vsi, ki jih to zanima, redno spremljajo dogodke na lektoratu.

4 Vprašanja o prihodnosti lektorata

Zaželeno je, da bi fakulteta v bodoče zagotovila kontinuirano, tj. vsakoletno izvajanje rednega pedagoškega procesa na vseh stopnjah, s čimer bi bili izpolnjeni pogoji za doseganje visokega znanja iz nizozemskega jezika in kulture. Tako bodo lahko še naprej uspevale tudi številne obštudijske dejavnosti.

Pomembno je, da študentom v čim krajšem času pomagamo doseči čim višjo jezikovno raven. Do leta 2015 so najboljši študenti na mednarodnem izpitu dosegali raven C1. Zadnja štiri leta je bila na lektoratu zaradi omenjenega ukrepa dosežena najvišja raven B1, v redkih primerih B2. Ker se novi predmeti uvajajo postopno, se v tej začetni fazi pojavlja vprašanje, ali bodo študentje lahko na koncu študija nizozemščine dosegli raven C1, kakor so jo dosegali nekoč.

Kako in kdaj bodo proti koncu študija vzeli v roke nizozemski roman, se poučili o zgodovini nizozemske književnosti, se z gostujočimi pisatelji in pesniki lahko v nizozemščini pogovarjali o njihovih delih, s tujimi gosti razpravljali o poljubni temi, se na mednarodnih poletnih šolah po znanju uvrstili v najvišje skupine, prebirali zahtevnejše članke iz nizozemskega časopisja, si na nizozemski ali belgijski televiziji ogledali televizijski dokumentarec ali prevedli nizozemsko (književno ali strokovno) besedilo v slovenščino – vsa ta vprašanja ostajajo še odprta.

V izobraževalnem sistemu so le dolgoročno zastavljeni cilji pogoj za dobre odločitve in rezultate. Ti v primeru poučevanja nizozemščine šele po treh letih obrodijo

prve sadove, ko jezikovne kompetence študentov dosežejo raven B2/C1 Skupnega evropskega referenčnega okvira za jezike (SEJO).

Glede potreb za zaposlitev diplomantov oz. magistrantov z znanjem nizozemščine izkušnje kažejo, da so stalne potrebe predvsem na področju prevajanja, tako strokovnega kot knjižnega, ter poučevanja na jezikovnih šolah oz. individualnega poučevanja. Nizozemščina je drugi, najpogosteje pa tretji ali četrti tuji jezik študentov. V preteklosti se je prav zaradi dobrega znanja nizozemščine uveljavilo veliko prevajalcev v prevajalskih in drugih službah evropskih institucij, pa tudi književnih prevajalcev. Nekaj študentov je nadaljevalo študij na Nizozemskem in v Belgiji, pri čemer jim je na lektoratu pridobljeno znanje zelo koristilo. Zato je še toliko bolj pomembno, da fakulteta zagotovi kontinuiranost jezikovnega izobraževanja ter še posebej skrbno načrtuje pridobivanje znanja tujega jezika na najvišjih ravneh. To še zlasti velja za manjše jezike. V nasprotnem primeru se v prihodnosti poučevanje manjših jezikov na lektoratih ne bo bistveno razlikovalo od jezikovnih tečajev na jezikovnih šolah.

Usvajanje nizozemščine gre na lektoratu z roko v roki z najnovejšimi dognanji na področju didaktike nizozemščine kot tujega jezika (lektorica se redno udeležuje didaktičnih seminarjev za nederlandiste) in se jim z uporabo najrazličnejših metod tudi hitro prilagaja. Zaradi narave usvajanja tujega jezika bi bilo morda bolj smiselno razpoložljivih 12 kontaktnih ur porazdeliti na tri leta po štiri ure na teden in s tem zagotoviti dovolj ur v zadnjem letniku, ko študentje dosežejo že večjo mero samostojnosti in lahko začnejo brati neskrajšana ali neprilagojena besedila v izvorniku ter pridobijo prve izkušnje v prevajanju. Dodatno motivacijo pa bi jim zagotavljala tudi možnost opravljanja mednarodnega izpita iz nizozemskega jezika.

Če želimo, da študentje tujega jezika uspešno delujejo v družbeni resničnosti, je poleg dobrega poznavanja maternega in enega ali več tujih jezikov potrebno tudi, da so uspešni v vseh njenih delih. Pri tem je ključen mednarodni kontekst, saj je vsak posameznik tudi del večkulture in globalizirane družbe. Večjezičnost odpira poti do svetovnega državljanstva, medkulturne zmožnosti pa omogočajo, da posamezniki razvijejo odprt, širok, družbeno občutljiv in kritičen pogled na svet. Zato je sposobnost komunikacije v tujih jezikih dragocena, ker posamezniku odpre razumevanje za ljudi iz drugih kulturnih okolij. Pri študiju nizozemščine to upoštevamo in spodbujamo študente ne samo k usvajanju jezikovnih spretnosti in zavedanju o svojem in tujem jeziku, temveč jih ves čas tudi urimo v medkulturnih

komunikativnih spretnostih. Kljub temu da v Evropi govorimo 24 uradnih in še več regionalnih manjšinskih in drugih različnih jezikov, se na evropskih univerzah na splošno ukinja ali občutno omejuje poučevanje tujih jezikov. »Kako lahko govorimo o uniji, če vso pot od Stockholma do Aten drug drugega komaj razumemo, razen če se ne sporazumevamo v uborni angleščini,« ugotavlja mlada filozofinja Alicija Gescinska (2019).

Z večjim posluhom za potrebe številnih nadarjenih študentov po učenju tujih jezikov ter za potrebe številnih prizadevnih lektorjev, ki se trudijo za zagotavljanje učinkovitejšega poučevanja tujih jezikov, še zlasti manjših, bi Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani lahko storila preboj, če bi znanje jezikov spet postavila na tisto mesto, ki so ga včasih že imeli in ga znotraj združene Evrope znova pridobivajo.

Literatura

- Gescinska, Alicja (2019). Wat het onderwijs en de samenleving nodig hebben: meer tijd voor taal. *De Morgen* (5. 4. 2019).
- Kříž, Milan (2014). *Onderwijs Nederlands in Centraal-Europa. Zes gevalsbeschrijvingen van effectieve NVT-instellingen*. Utrecht: Universiteit Utrecht.
- Srebnik, Anita (2007). *Nizozemsko-slovenski slovar*. Ljubljana: DZS.
- Srebnik, Anita (2015). *Jezikovnotehnološki postopek obračanja dvojezičnih slovarjev*. Praga: Verbum.